

2. Kemianteollisuus Toimialaseuranta Syyskuu 2023

Tutkimusyksikkö

2. Kemianteollisuus

Sisällysluettelo

2.1. Jalostettujen öljytuotteiden valmistus

2.2. Kemikaalien ja kemiallisten tuotteiden valmistus

2.3. Lääkeaineiden ja lääkkeiden valmistus

2.4. Kumi- ja muovituotteiden valmistus

Kemianteollisuus vastaa Tilastokeskuksen luokitusta kemianteollisuuden toimialoista.

Toimialat (TOL 2008):

TOL 19 Koksen ja jalostettujen öljytuotteiden valmistus

TOL 20 Kemikaalien ja kemiallisten tuotteiden valmistus

TOL 21 Lääkeaineiden ja lääkkeiden valmistus

TOL 22 Kumi- ja muovituotteiden valmistus

Sopimusalat: Öljy-, maakaasu- ja petrokemianteollisuus, Muovituoteteollisuus ja kemian tuoteteollisuus, Kemian perusteollisuus, Kumiteollisuus

2.1. Jalostettujen öljytuotteiden valmistus (Timo Eklund)

- Tuotannon vuosimuutos: ei saatavana.
- Tuottajahinnat vuosimuutos: ei saatavana.
- Neste Oy:n kannattavuus on pysynyt korkeana.
- Porvoon jalostamo on keskittynyt etupäässä öljytuotteiden jalostamiseen. Öljytuotteiden lähiajan näkymät ovat hyvät, vaikka kannattavuus heikkenee viime vuoden huipputasolta. Uusiutuvien polttoaineiden valmistus tapahtuu suurimmaksi osaksi ulkomaisissa yksiköissä, Yhdysvalloissa ja Singaporessa.
- Yritys on edelläkävijä uusiutuvissa liikennepolttoaineissa, ja erityisesti lentopolttoaineesta odotetaan suurta menestystä.
- Nesteen näkymiä on heikentänyt se, että myös kilpailijat panostavat uusiutuviin. Nesteen etumatka on kaventumassa.
- Poliittiset päätökset vaikuttavat uusiutuvien liikennepolttoaineiden tuotantoon ja kysyntään. Suomessa ja Ruotsissa suhtautuminen uusiutuviin polttoaineisiin on muuttunut astetta torjuvammaksi hallitusten vaihtumisen jälkeen. Myös Yhdysvaltojen politiikka on poukkoilevaa.

2.2. Kemikaalien ja kemiallisten tuotteiden valmistus (Timo Eklund)

- Tuotannon vuosimuutos: ei saatavana.
- Tuottajahinnat vuosimuutos: -12 % (Q2/2022 → Q2/2023).
- Tavaraviennin arvon vuosimuutos: -23 % (Q2/2022 → Q2/2023).
- Kemikaaliteollisuuden parhaat kasvunäkymät liittyvät akkukemikaaleihin. Suurin tuottaja Terrafame sai kokea, että akkuliiketoimintaankin liittyy epävarmuuksia. Sähköautojen valmistus on ollut hiljaista varsinkin Kiinassa, minkä seurauksena Terrafame pysäytti akkukemikaalien tuotannon kesällä.
- BASF:n akkukemikaalitehdas sai ympäristöluvan Harjavallassa. BASF joutui vähentämään sulfaattipäästöjä alkuperäisestä suunnitelmasta ennen kuin lupa myönnettiin.
- Maalien valmistajat kärsivät rakentamisen hiipumisesta. Tikkurilan (henkilöstö Suomessa noin 600) ja Teknoksen (500) lisäksi Suomessa toimii useita pienempiä maalinvalmistajia.
- Lannoitteiden valmistajat ovat hyötäneet Ukrainan sodan vaikutuksista. Alaa Suomessa hallitseva Yara Suomi Oy:n nettotulos lähes kaksinkertaistui viime vuonna 300 miljoonaan euroon.
- Lannoitteiden valmistukseen liittyvän ammoniakin tuotanto saattaa lähivuosina kasvaa Suomessa. Useita investointihankkeita on käynnistynyt halvan sähkön houkuttelemista. Ammoniakille kaavaillaan käyttöä myös laivojen ilmastoystävällisenä polttoaineena.

2.3. Lääkeaineiden ja lääkkeiden valmistus (Timo Eklund)

- Tuotannon vuosimuutos: ei saatavana.
- Tuottajahinnat vuosimuutos: +6 % (Q2/2022 → Q2/2023).
- Tavaraviennin arvon vuosimuutos: +30 % (Q2/2022 → Q2/2023).
- Lääketeollisuus on kasvussa.
- Tilastokeskuksen kansantalouden tilinpidon mukaan alan tuotannon määrä kasvoi +13 % viime vuonna. Aineettomien palvelujen, kuten lisenssien, kasvu selittää luultavammin suuren osan kasvusta vuonna 2022.
- Myös lääkkeiden tehdasvalmistus on kasvussa. Vienti kasvaa vauhdilla. Käynnissä on useampia suuria tehdasinvestointeja.
- Lääketuotannon investointiuutiset saivat jatkoa kesäkuussa. Biolääkkeisiin ja diagnostiikkaan keskittynyt kemikaaliyritys Biovian Oy ilmoitti 50 miljoonan lääketehdasinvestoinnista.
- Biovianin tehdas valmistuu Turkuun vuoden 2024 lopussa. Investoinnin myötä syntyy 100 uutta työpaikkaa.

2.4. Kumi- ja muovituotteiden valmistus (Matti Roitto)

- Tuotannon vuosimuutos: ei saatavana.
- Tuottajahinnat vuosimuutos: +3 % (Q2/2022 → Q2/2023).
- Tavaraviennin arvon vuosimuutos: -15 % (Q2/2022 → Q2/2023).
- Elintarviketuotteissa pakastuskesä voi tuoda tulovirtaa. Rakennusalan ongelmat heijastuvat moniin yrityksiin: Markkinatilanne on haastava ja tilauskannat ovat heikkoja. Liikevaihdot tulevat todennäköisesti laskemaan. Suurilla toimijoilla on kuitenkin vahvat talouspuskurit.
- Uponor Oyj osti loputkin Uponor Infra Oy:n liiketoiminnasta. Yrityksen muutosneuvottelut saatiin päätökseen heinäkuun 2023 lopulla: 54 työntekijää menetti työpaikkansa. Uponor Oyj:n myynti Georg Fischer AG:lle on vielä kesken.
- Kruunupyyläinen Ab Rani Plast Oy sai elokuussa myytyä Venäjän tehtaansa. Jopa 10 % konsernin liikevaihdosta tuottanut tehdas myytiin tappiolla. Yrityksessä on käynnissä muutosneuvottelut. Yritys työllistää 568 henkilöä.
- Talvirenkaiden sesonki lähenee. Nokian Renkaat Oy:n tuotantoa rajoittaa edelleen kapasiteettipula. Yritys siirtää aiemmin Venäjällä tehtyä tuotantoaan Romaniaan vuonna 2024. Kapasiteetin kasvattaminen Suomessa on tärkeä tavoite, mutta konkreettista tietoa ei ole.

Teollisuus
liitto